

ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
KHOA KINH TẾ
TS. PHAN ĐỨC DŨNG

GIÁO TRÌNH

KẾ TOÁN THUẾ VÀ BÁO CÁO THUẾ

ĐÃ SỬA ĐỔI, BỔ SUNG TOÀN DIỆN THEO:

Quyết định 15/QĐ-BTC Ngày 20/03/2006 của Bộ Tài Chính
Thông tư 20/ TT-BTC Ngày 20/03/2006 của Bộ Tài Chính
Thông tư 21/ TT-BTC Ngày 20/03/2006 của Bộ Tài Chính
Thông tư 02/2007/ TT-BTC Ngày 08/01/2007
Thông tư 32/2007/ TT-BTC Ngày 09/04/2007
Thông tư 60/2007/ TT-BTC Ngày 14/06/2007

**NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ
NĂM 2008**

ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP. HỒ CHÍ MINH
KHOA KINH TẾ
TS. PHAN ĐỨC DŨNG

GIÁO TRÌNH :

KẾ TOÁN THUẾ VÀ BÁO CÁO THUẾ

ĐÃ SỬA ĐỔI, BỔ SUNG TOÀN DIỆN THEO :

- QUYẾT ĐỊNH 15/QĐ-BTC
- THÔNG TƯ 20/TT-BTC
- THÔNG TƯ 21/TT-BTC
- THÔNG TƯ 02/2007/TT-BTC NGÀY 08/01/2007 CỦA BỘ TÀI CHÍNH
- THÔNG TƯ 32/2007/TT-BTC NGÀY 09/04/2007 CỦA BỘ TÀI CHÍNH
- THÔNG TƯ 60/2007/TT-BTC NGÀY 14/06/2007 CỦA BỘ TÀI CHÍNH

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – ĐHQG TP. HCM **Năm 2008**

<http://www.lrc-tnu.edu.vn>

**HOAN NGHÊNH BẠN ĐỌC
GÓP Ý PHÊ BÌNH**

**GIÁO TRÌNH
KẾ TOÁN THUẾ VÀ
BÁO CÁO THUẾ**

TÌM ĐỌC TỦ SÁCH KẾ TOÁN CỦA CÙNG TÁC GIẢ PHAN ĐỨC DŨNG

1. **NGUYÊN LÝ KẾ TOÁN** (*Lý thuyết và bài tập*)
(Theo QĐ 15/QĐ–BTC ngày 20/3/2006), NXB Thống Kê, 2007.
2. **BÀI TẬP VÀ BÀI GIẢI NGUYÊN LÝ KẾ TOÁN**
(Theo QĐ 15/QĐ–BTC ngày 20/3/2006), NXB Thống Kê, 2007.
3. **KẾ TOÁN TÀI CHÍNH CHUYÊN**
(Theo QĐ 15/QĐ–BTC ngày 20/3/2006), NXB Thống Kê, 2007.
4. **KẾ TOÁN TÀI CHÍNH KHÔNG CHUYÊN**
(Theo QĐ 15/QĐ–BTC ngày 20/3/2006), NXB Thống Kê, 2007.
5. **BÀI TẬP VÀ BÀI GIẢI KẾ TOÁN TÀI CHÍNH**
(Theo QĐ 15/QĐ–BTC ngày 20/3/2006), NXB Thống Kê, 2007.
6. **KẾ TOÁN THƯƠNG MẠI DỊCH VỤ & KINH DOANH XNK**,
NXB Thống Kê, 2007.
7. **BÀI TẬP VÀ BÀI GIẢI KẾ TOÁN THƯƠNG MẠI DỊCH VỤ &
KINH DOANH XUẤT NHẬP KHẨU**, NXB Thống Kê, 2007.
8. **HƯỚNG DẪN THỰC HÀNH KẾ TOÁN MỸ**,
(Thiên về thực hành & ứng dụng), NXB Thống Kê, 2007.
9. **KẾ TOÁN MỸ – ĐỐI CHIẾU KẾ TOÁN VIỆT NAM** (*Lý thuyết, bài tập
và bài giải*), NXB Thống Kê, 2007.
10. **KẾ TOÁN CHI PHÍ GIÁ THÀNH** (*Lý thuyết, bài tập và bài giải*),
NXB Thống Kê, 2007.
11. **BÀI TẬP VÀ BÀI GIẢI KẾ TOÁN CHI PHÍ GIÁ THÀNH**,
NXB Thống Kê, 2007.
12. **HƯỚNG DẪN THỰC HÀNH KẾ TOÁN THUẾ VÀ BÁO CÁO THUẾ**,
NXB Thống Kê, 2007.
13. **KẾ TOÁN QUẢN TRỊ** (*Lý thuyết, bài tập và bài giải*),
NXB Thống Kê, 2007.
14. **NGÂN HÀNG ĐỀ THI, CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM NGUYÊN LÝ KẾ TOÁN**
NXB Thống Kê, 2007.
15. **NGÂN HÀNG ĐỀ THI, CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM KẾ TOÁN TÀI CHÍNH**
NXB Thống Kê, 2007.
16. **PHÂN TÍCH HOẠT ĐỘNG KINH DOANH** (*Lý thuyết, bài tập và bài giải*)
Phan Đức Dũng & Nguyễn Thị My, NXB Thống Kê, 2007.

LỜI NÓI ĐẦU

Thuế là một công cụ quan trọng của Nhà nước, nó vừa đảm bảo nguồn thu cho ngân sách Nhà nước, vừa là công cụ điều tiết vĩ mô nền kinh tế. Để sử dụng hiệu quả công cụ thuế, về cơ bản hệ thống chính sách thuế gồm có thuế gián thu và thuế trực thu. Thuế gián thu như thuế GTGT, thuế Tiêu thụ đặc biệt, thuế Xuất khẩu, thuế nhập khẩu... Thuế trực thu như thuế Thu nhập cá nhân, thuế Thu nhập doanh nghiệp... Theo thông lệ của các quốc gia, thuế trực thu sẽ chiếm tỷ trọng lớn, ngược lại, giảm dần thuế gián thu. Việt Nam đang bước dần vào quá trình hội nhập sâu, rộng với kinh tế quốc tế và tiến trình chuyển đổi dần cơ cấu tỷ trọng tăng dần của các sắc thuế trực thu đang là xu hướng tất yếu. Để có thể vận dụng Luật thuế và các văn bản về thuế vào quá trình xử lý nghiệp vụ của kế toán, điều này chỉ có thể thực hiện được khi độc giả hiểu rõ về các sắc thuế của Việt Nam, quy trình xử lý nghiệp vụ liên quan đến kế toán thuế trong điều kiện của nền kinh tế Việt Nam hội nhập, xuất phát từ thực tiễn đó, tác giả đã mạnh dạn giới thiệu cuốn sách : "***Giáo trình Kế toán thuế và báo cáo thuế***" nhằm góp một chút rất khiêm tốn vào tủ sách học tập và tham khảo của độc giả. Qua đó, cuốn sách hy vọng đóng góp một phần nhỏ vào sự thành công của các doanh nghiệp trong điều kiện tiếp cận và xử lý các văn bản về thuế và vận dụng vào quá trình xử lý nghiệp vụ kế toán tại doanh nghiệp, tác giả cố gắng điều chỉnh một số nội dung cần thiết cho phù hợp với cấp độ nghiên cứu của độc giả, từ sinh viên đang theo học trên giảng đường Đại học hay là các nhân viên kế toán đang công tác tại các doanh nghiệp.

Nội dung trình bày trong cuốn sách này được thực hiện trong 09 chương, mỗi chương được bố cục theo 4 nội dung chính :

- Mục tiêu học tập – nhằm giúp cho độc giả xác định được mục tiêu của từng chương, nghĩa là sau khi học xong chương nào thì độc giả sẽ nắm bắt được những nội dung cơ bản gì ?
- Nội dung chính của chương – Nội dung này sẽ được bố cục theo kết cấu của từng loại thuế nhằm giúp cho độc giả hiểu về thuế và xử lý kế toán thuế của một người thực hiện công việc kế toán.
- Nội dung tóm tắt chương và ví dụ trắc nghiệm ứng dụng – Nội dung tóm tắt nhằm tổng kết lại những nội dung chủ yếu cần nhớ của từng chương và phần ví dụ ứng dụng nhằm giúp cho độc giả củng cố lại kiến thức mà mình đã tích lũy qua từng chương. Phần trắc nghiệm giúp cho độc giả kiểm tra lại kiến thức của mình sau từng chương, các câu hỏi trắc nghiệm đều có đáp án trả lời cho từng chương.

- Phần bài tập thực hành – Nhằm giúp cho độc giả thực hành kiến thức đã học qua các chương.

Mặc dầu có rất nhiều cố gắng, song cuốn sách khó có thể tránh khỏi những khiếm khuyết, thiếu sót nhất định. Tác giả rất mong muốn tiếp nhận những ý kiến đóng góp chân tình của độc giả, của thầy cô và đồng nghiệp trong trường cũng như ngoài trường nhằm xây dựng cuốn sách ngày một tốt hơn.

Địa chỉ góp ý cho tác giả : Email : pddung@vnuhcm.edu.vn; ĐTDD : 090.3944.788.

Chân thành cảm ơn.

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
- Lời nói đầu	5
- Mục lục	7
Chương 1 : GIỚI THIỆU VỀ THUẾ VÀ KẾ TOÁN THUẾ	15
1.1 TỔNG QUAN VỀ THUẾ	15
1.1.1 Thuế và vai trò của thuế	15
1.1.2 Các yếu tố cấu thành của một sắc thuế	17
1.1.3 Phân loại thuế	20
1.1.4 Hệ thống thuế Việt Nam hiện hành	27
1.2 KẾ TOÁN THUẾ	33
1.2.1 Sự cần thiết phải hiểu về kế toán thuế	33
1.2.2 Sự khác biệt giữa thuế và kế toán thuế	33
1.2.3 Kế toán thuế Việt Nam hiện hành	34
1.3 TÓM TẮT CHƯƠNG VÀ VÍ DỤ TRẮC NGHIỆM ỨNG DỤNG	37
1.3.1 Tóm tắt chương	37
1.3.2 Ví dụ ứng dụng	37
1.3.3 Câu hỏi trắc nghiệm	38
1.4 PHẦN BÀI TẬP THỰC HÀNH	43
1.4.1 Bài tập số 01	43
1.4.2 Bài tập số 02	44
Chương 2 : KẾ TOÁN THUẾ GIÁ TRỊ GIA TĂNG	45
2.1 TỔNG QUAN VỀ THUẾ GIÁ TRỊ GIA TĂNG	45
2.1.1 Thuế và mục đích áp dụng thuế	45
2.1.2 Đối tượng nộp thuế và đối tượng chịu thuế	46
2.1.3 Căn cứ và phương pháp tính thuế	46
2.1.4 Kê khai, nộp và hoàn thuế	57
2.1.5 Giới thiệu các biểu mẫu thuế GTGT	59

2.2	KẾ TOÁN THUẾ ĐƯỢC KHẤU TRỪ	92
2.2.1	Khái niệm	92
2.2.2	Chứng từ hạch toán	92
2.2.3	Tài khoản sử dụng	92
2.2.4	Nguyên tắc hạch toán	92
2.2.5	Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ chủ yếu	93
2.2.6	Ví dụ minh họa	98
2.3	KẾ TOÁN THUẾ PHẢI NỘP NHÀ NƯỚC	101
2.3.1	Khái niệm	101
2.3.2	Chứng từ sử dụng	101
2.3.3	Tài khoản sử dụng	101
2.3.4	Nguyên tắc hạch toán	102
2.3.5	Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ chủ yếu	102
2.3.6	Ví dụ minh họa	110
2.4	TÓM TẮT CHƯƠNG VÀ VÍ DỤ TRẮC NGHIỆM ỨNG DỤNG	113
2.4.1	Tóm tắt chương	113
2.4.2	Ví dụ ứng dụng	114
2.4.3	Câu hỏi trắc nghiệm	121
2.5	PHẦN BÀI TẬP THỰC HÀNH	134
2.5.1	Bài tập số 01	134
2.5.2	Bài tập số 02	135
2.5.3	Bài tập số 03	137
2.5.4	Bài tập số 04	139
2.5.5	Bài tập số 05	140
2.5.6	Bài tập số 06	141
2.5.7	Bài tập số 07	143
2.5.8	Bài tập số 08	145
2.5.9	Bài tập số 09	146
2.5.10	Bài tập số 10	148
Chương 3 :	KẾ TOÁN THUẾ TIÊU THỤ ĐẶC BIỆT	153
3.1	TỔNG QUAN VỀ THUẾ TIÊU THỤ ĐẶC BIỆT	153
3.1.1	Thuế và mục đích áp dụng thuế	153
3.1.2	Đối tượng nộp thuế và đối tượng chịu thuế	154
3.1.3	Căn cứ và phương pháp tính thuế	155
3.1.4	Kê khai, nộp và hoàn thuế	157
3.1.5	Giới thiệu các biểu mẫu thuế tiêu thụ đặc biệt	160